

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for Naturstyrelsens arealer

i Natura 2000-område nr. 112
Lillebælt

Titel:

Natura 2000-plejeplan for
Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-
område nr. 112 Lillebælt

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2012

Foto:

Forside: Jan Kofod Winther
Øvrige: Bent Vestergaard Petersen; Naturstyrelsen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

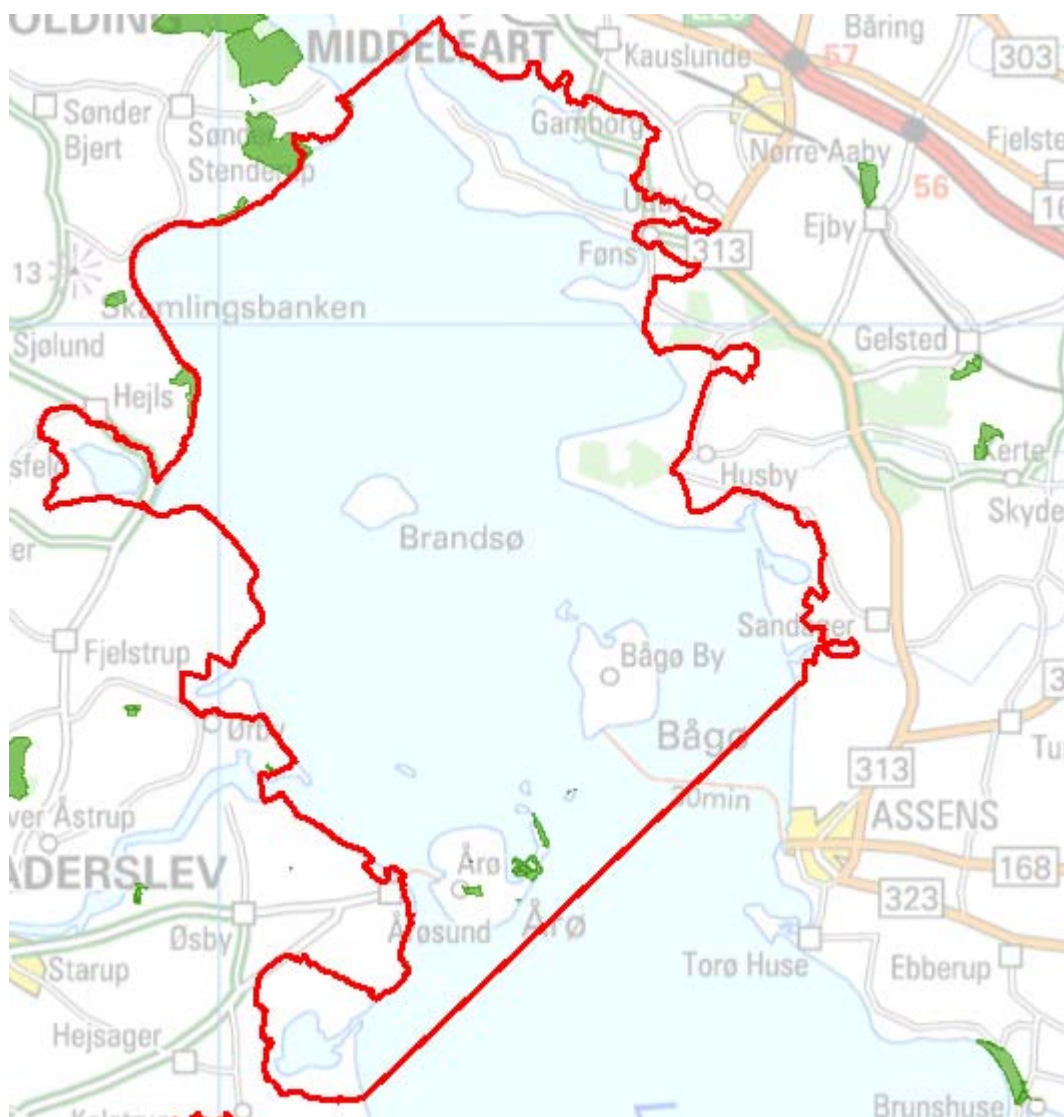
978-87-7279-935-3

Må citeres med kildeangivelse.

Generelt

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 246 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N112 *Lillebælt* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 78 ha.

Billede 1 Oversigt over Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) i området.

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper, skovnaturtyper og arter. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan.

For supplerende læsning henvises til driftsplanerne for områderne. Se henholdsvis:

<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Skov/Statsskovene/Drift/Driftsplan/Soenderjylland/> vedrørende de sydlige arealer, og

<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Skov/Statsskovene/Drift/Driftsplan/Trekantsområdet/> vedrørende de nordlige arealer.

Naturstyrelsen skal udarbejde et resumé af plejeplanen, som skal indgå i en kommunal/statslig Natura 2000-handleplan. Dette resumé er indsat som bilag 1.

Der er udarbejdet en såkaldt miljøvurdering ("SMV") af plejeplanen. Den er indsat som bilag 2.

Plejeplanen skal senest være gennemført med udgangen af år 2015, dog 2021 for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.

Områdebeskrivelse

Natura 2000 området omfatter Lillebælt fra Jylland til Fyn og fra Gamborg Fjord i nord til Halk Nor i syd. Ca. 280 km² består af hav og 70 km² er land. Lillebælt er et særpræget havområde med lave og dybe områder, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med op til 80 meters dybde. Stærk strøm udsætter kysterne for erosion, og materialet aflejres andre steder som krumodder og strandvolde. Der er 3 større beboede øer og 7 holme. Karakteristisk for området er de mange store og små kystlaguner, der er værdifulde levesteder for bundfauna og -flora, samt betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle. Langs kysten og på øerne er der værdifulde strandenge og overdrev, der er levesteder for sjældne fugle- og plantearter.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På Naturstyrelsens hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området fremgår af bilag 3.

Inden for området ejer Naturstyrelsen fire arealer i den jyske del af området. To af arealerne er beliggende mod nord på Stenderuphalvøen (Stenderup Hage og Stenderup Sønderskov/Seljumengen). De øvrige to er beliggende mod syd og består af arealer ved Årø kalv beliggende vest for Årø samt et lille areal ved Råde Strand længere mod syd. Der er primært tale om strandengsområder. Af Naturstyrelsens ca. 78 ha er de 45 ha kortlagt habitatnatur. Området ved Stenderup Hage består af små arealer med strandenge og rigkær. Publikum har adgang til kysten, og området er velbesøgt. Størstedelen af strandengsarealet er heget. Seljumengen ved Stenderup Sønderskov er et areal med primært strandeng iblandet lidt mosaik af rigkær. Der er også en lille kystkrænt. Engen kan indimellem blive oversvømmet af saltvand.

Årø Kalv er ynglefuglereservat med adgangsforbud i yngletiden 1. marts til 15. juli. Den østlige del af kalven består af sandstrand og ikke særlig veludviklet klitvegetation, mens kernen og den vestlige del består af strandenge med kystlaguner og strandsøer.

Arealet ved Råde Strand er et mindre, halvtørt og lettere kuperet areal, der er en mosaik af overdrevsarealer og grå/grøn klit under tilgroning.

Tabel A Naturtyper og arter i plejeplanen

Naturtype/art	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	36
	2130	Grå/grøn klit	7
	6230	Surt overdrev	<1
	7230	Rigkær	1
			43
Skovnaturtyper	9160	Ege-blandskov	2
			2
Ialt			45
(Levesteder for) arter	A075	Havørn	Ikke vurderet

A122	Engsnarre
A132	Klyde
A151	Brushane
A194	Havterne
A195	Dværgterne
A222	Mosehornugle
1014	Skæv vindelsnegl
1016	Sumpvindelsnegl

Tabel A viser Naturstyrelsens arealer med naturtyper i området. Desuden vises de arter fra udpegningsgrundlaget, der forekommer (eller som potentielt vil kunne indfinde sig med den rette forvaltning) i Naturstyrelsens del af området.

Udtrykket "Ikke vurderet" vidner om, at der ikke findes nogen arealregistrering for arter.

Billede 2 Seljumengen om foråret.

Billede 3 Seljumengen om vinteren efter oversvømmelse med saltvand fra Lillebælt.

Mål og plejetiltag

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens mål for lysåbne naturtyper, skovnaturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af pleje/drift, som styrelsen forventer at anvende. På et givent areal kan der forekomme mere end én slags pleje/drift, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens bud på omfanget af de enkelte plejetiltag.

❖ Lysåbne naturtyper

Der foretages *løbende* pleje ved græsning på strandenge, områder med grå/grøn klit samt rigkær.

Der foretages *enkelstående* indgreb i form af rydning af opvækst på overdrevsareler og grå/grøn klit, samt bekæmpelse af rynket rose på dele af arealet med grå/grøn klit i form af rydning af arealet.

Tabel B Mål for lysåbne naturtyper

		Periodens mål	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Naturtypebevarende pleje	36
2130	Grå/grøn klit		7
6230	Surt overdrev		<1
7230	Rigkær		1

Billede 4 Årø Kalv

Tabel C Pleje af hensyn til lysåbne naturtyper

		Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	3
		Bekæmpelse af invasive arter	nyt	2
		Græsning	eksisterende	30
2130	Grå/grøn klit	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	2
		Bekæmpelse af invasive arter	nyt	1
		Rydning af opvækst	eksisterende	<1
		Græsning		3
6230	Surt overdrev	Rydning af opvækst		<1
7230	Rigkær	Græsning		1

I tabel C er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Som det ses, er næsten al plejen allerede foreskrevet/igangsat tidligere.

❖ Skovnaturtyper

Skovnaturtyper sikres ved en skovnaturtypebevarende drift og pleje, og de ca. 2 ha omfattes af en såkaldt basissikring ([link til definition](#)). Der sker en supplerende sikring ved bevarelse af et antal store træer til henfald på de samme arealer.

Tabel D Mål for skovnaturtyper

		Periodens mål	Ha (ca.)
9160	Ege-blandskov	Sikring af naturtypen	2
		Skovnaturtypebevarende drift	2

Tabel E Forvaltning af skovnaturtyper

		Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
9160	Ege-blandskov	Basissikring af skovnaturtyper	nyt	2
		Bevarelse af 3-5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	2

I tabel E er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

❖ **Arter**

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af indsatsen for naturtyperne i området. I nogle tilfælde kan der være behov for en særlig artsindsats. Disse tiltag fremgår af tabel G. Bemærk dog, at tabel G *ikke* indeholder Naturstyrelsens *myndighedsmæssige* artsforvaltning via vildtreservater.

Der iværksættes jagt/regulering af ræv på Årø Kalv med henblik på at mindske prædation på klyde, brushane, havterne og dværgterne og mosehornugle.

	Periodens mål
A075 Havørn	Sikring af artens levested
A122 Engsnarre	
A132 Klyde	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A151 Brushane	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A194 Havterne	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A195 Dværgterne	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A222 Mosehornugle	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
1014 Skæv vindelsnegl	
1016 Sumpvindelsnegl	

Tabel F Mål for arter

Tabel G Specifik artspleje

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt
A075 Havørn	Anden særlig udformning af arealplejen	nyt
A122 Engsnarre	Ingen indsats i perioden aht. art alene	
A132 Klyde	Begrænsning af prædation	nyt
A151 Brushane		
A194 Havterne		
A195 Dværgterne		
A222 Mosehornugle		
1014 Skæv vindelsnegl	Ingen indsats i perioden aht. art alene	
1016 Sumpvindelsnegl		

I tabel G er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Når der i tabel G står "Ingen indsats i perioden aht. art alene", betyder det, at Naturstyrelsen ikke planlægger yderligere indsats for denne art end den pleje, der er oplyst under naturtyperne, eller som følger af reservatbestemmelser.

Anden særlig udformning af arealplejen består i at efterlade enkelte, store træer i stykket med ege-blandskov i Stenderup Sønderskov. De store træer vil blive udvalgt med fokus på at skabe redemulighed for havørn. Der er i forvejen et ynglende havørnepar i Sønderskoven uden for Natura-2000-området. Det vurderes muligt, om end ikke overvejende sandsynligt, at havørnene vil flytte rede og yngle i Natura 2000-området i første planperiode. Skulle dette ske, vil der blive sikret mod forstyrrelser omkring redetræet.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N112 Lillebælt

Inden for området ejer Naturstyrelsen fire arealer i den jyske del af området. To af arealerne er beliggende mod nord på Stenderuphalvøen (Stenderup Hage og Stenderup Sønderskov/Seljumengen). De øvrige to er beliggende mod syd og består af arealer ved Årø kalv beliggende vest for Årø samt et lille areal ved Råde Strand længere mod syd. Der er primært tale om strandengsområder. Af Naturstyrelsens ca. 78 ha er de 45 ha kortlagt habitatnatur. Området ved Stenderup Hage består af små arealer med strandenge og rigkær. Publikum har adgang til kysten, og området er velbesøgt. Størstedelen af strandengsarealet er heget. Seljumengen ved Stenderup Sønderskov er et areal med primært strandeng iblandet lidt mosaik af rigkær. Der er også en lille kystskrænt. Engen kan indimellem blive oversvømmet af saltvand.

Årø Kalv er ynglefuglereservat med adgangsforbud i yngletiden 1. marts til 15. juli. Den østlige del af kalven består af sandstrand og ikke særlig veludviklet klitvegetation, mens kernen og den vestlige del består af strandenge med kystlaguner og strandsøer.

Arealet ved Råde Strand er et mindre, halvtørt og lettere kuperet areal, der er en mosaik af overdrevsarealer og grå/grøn klit under tilgroning.

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	36
	2130	Grå/grøn klit	7
	6230	Surt overdrev	<1
	7230	Rigkær	1
			43
Skovnaturtyper	9160	Ege-blandskov	2
			2
Ialt			45

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i to tabeller:

- Lysåbne naturtyper
- Skovnaturtyper

I tabel b og c skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plej tiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Bekæmpelse af invasive arter	nyt	3
Rydning af uønsket opvækst	eksisterende	<1
Græsning		34

Tabel c Planlagt indsats for skovnaturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Skovnaturtypebevarende drift og pleje	nyt	2
Bevarelse af store træer til henfald	eksisterende	2

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Herudover planlægger Naturstyrelsen en særlig indsats for havørn, klyde, brushane, havterne, dværgterne og mosehornugle, som det fremgår af tabel e.

Tabel e Planlagt indsats for arter *udover* indsatsen for naturtyperne

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt
A075 Havørn	Anden særlig udformning af arealplejen	nyt
A132 Klyde	Begrænsning af prædation	
A151 Brushane		
A194 Havterne		
A195 Dværgterne		
A222 Mosehornugle		

- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Bilag 2: Miljøvurdering af Natura 2000-plejeplanen

Den enkelte plejeplan skal i henhold til lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer have sin egen miljørapport. Rapporten skal indeholde de oplysninger, der følger af bilag 1 i loven.

Der er også udarbejdet en miljøvurdering af Natura 2000-planen, som ligger på Naturstyrelsens hjemmeside: [Miljørapport for Natura 2000-planen](#).

a) Planens indhold og hovedformål samt andre relevante planer

❖ Indhold

Det primære indhold i plejeplanen for Naturstyrelsens areal er en oversigt over planperiodens mål og plejetiltag for naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

❖ Formål

Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen på Naturstyrelsens andel af Natura 2000-området. Indsatsen i 1. planperiode skal sikre eksisterende naturværdier på udpegningsgrundlaget og indlede en proces, der genopretter eventuel akut truet natur under hensyntagen til eventuelle modstridende naturinteresser.

❖ Relevante planer

Plejeplanen følger op på Natura 2000-planen for området. Udover at være omfattet af plejeplanen, er Naturstyrelsens arealer også underlagt andre interne retningslinjer for arealforvaltningen. I det omfang der måtte være modstrid mellem dem og plejeplanen, vil plejeplanen blive fulgt.

Stenderup Hage er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. juni 1974, hvis formål er at bevare de landskabelige, biologiske og kulturhistoriske værdier i området.

Årø Kalv er omfattet af Bekendtgørelse om Årø Kalv Vildtreservat, der har til formål at sikre Årø Kalv og det omgivende søterritorium mod forstyrrelser af hensyn til områdets betydning som ynglelokalitet for en række vandfuglearter. På vildtreservatets område er ophold og færdsel forbudt i perioden fra 1. marts til og med 15. juli.

b) Nuværende miljøstatus og nul-alternativet

Områdets nuværende miljøstatus er gennemgået i Natura 2000-planen for det aktuelle område, hvorfor der henvises til denne.

Hvis ikke plejeplanen for 1. planperiode iværksættes, vil skovene alene blive drevet i henhold til bl.a. principperne om naturnær skovdrift, da arealerne er omfattet af Naturstyrelsens strategi om naturnær skovdrift og certificeret efter FSC- og PEFC-standarden for bæredygtig skovdrift. Det indebærer bl.a. at der arbejdes for at sikre et kontinuerligt skovdække og et stabilt skovklima, foryngelse af skoven baseret på selvsåning og at skoven hverken sprøjtes eller gødes. Alle forekomster af skovnaturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Ligeledes vil de lysåbne arealer blive plejet i henhold til bl.a. Naturstyrelsens naturplejestrategi. Arealerne vil blive drevet uden gødsning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af lysåbne

naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Endelig vil den planlagte artsindsats ud over indsatsen for naturtyperne for visse fugle ikke blive gennemført. Alle forekomster af arter vil således ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt af plejeplanen

- Den planlagte drift og pleje vil formentligt ændre udbredelsen af arter i området samt udbredelse og tilstand af forskellige naturtyper.
- Plejeindgrebene på lysåben natur vil påvirke det åbne landskab. De planlagte tiltag i skov vil på sigt medføre en ændret skovstruktur. Begge dele vil påvirke områdets rekreative funktioner.

d) Eksisterende miljøproblemer

Der er en række trusler mod naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag, herunder tilgroning, forstyrrelser, invasive arter og prædation. Truslerne er systematisk beskrevet i Natura 2000-planen for området, hvorfor der henvises til denne.

e) Relevante internationale miljøbeskyttelsesmål

Plejeplanen er en udmøntning af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver implementeret i dansk lov via miljømålsloven og skovloven. Plejeplanen vil sikre, at areal og tilstand af naturtyper samt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter.

I henhold til EU's vandrammedirektiv er det overordnede mål, at naturlige vandforekomster opnår "god tilstand". Direktivet er implementeret via miljømålsloven og skal realiseres med vandplanerne. Arbejdsdelingen mellem vandplanerne og Natura 2000-planerne (og dermed plejeplanerne) er således, at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på naturarealer som f.eks. rigkær og andre engarealer.

Natura 2000-direktiverne er blandt EU's bidrag til gennemførelsen af en række internationale biodiversitetskonventioner som f.eks. Ramsar-konventionen, Bern-konventionen og Bonn-konventionen, samt delmål 11 og 12 blandt de 20 delmål som blev vedtaget ved partsmødet i FN's biodiversitetskonvention i Nagoya i 2010 (Aichi-målene). Delmål 11 og 12 omhandler netop beskyttelse af naturområder og arter.

f) Planens indvirkning på miljøet

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen væsentlig påvirkning	Redegørelse for indvirkning
Biologisk mangfoldighed	X		Den biologiske mangfoldighed knyttet til naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres og øges via pleje af de lysåbne naturtyper strandeng, grå/grøn klit, surt overdrev og rigkær. Dette sker ved græsning og rydning af opvækst. Den biologiske mangfoldighed knyttet til skovnaturtypen ege-blandskov sikres og begunstiges af de planlagte plejetiltag, bl.a. ved at der skabes mere variation og et højere indslag af naturlige processer. Den planlagte bekæmpelse af invasive arter vil påvirke artssammensætningen i området og således modvirke, at invasive arter bliver dominerende på bekostning af arter tilknyttet naturtyperne. Den planlagte drift og pleje fastholder og/eller genopretter naturtyperne på udpegningsgrundlaget med deres karakteristiske arter. Genopretningen af naturtyperne vil typisk ske på bekostning af mere artsfattige og "trivielle" naturtyper.
Befolkningen	X		Mulighederne for rekreative oplevelser i tilknytning til området sikres eller forbedres via et forbedret naturgrundlag.
Menneskers sundhed		X	
Fauna og flora	X		Eventuelle konsekvenser for rødlistede arter (eksempelvis mosehornugle, brushane, plettet rørvagtel og havørn, som alle er på udpegningsgrundlaget), gullistede ansvarsarter (eksempelvis klyde, som også er på udpegningsgrundlaget) eller bilag IV-arter kendt fra områderne omfattet af plejeplanen vurderes neutrale eller positive.
Jordbund		X	
Vand		X	
Luft		X	
Klimatiske faktorer		X	
Materielle goder		X	
Landskab	X		Et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og underbygges.

Kulturarv, herunder kirker	X
Arkitektonisk arv	X
Arkæologisk arv	X

g) Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Plejeplanen forventes ikke at få negative konsekvenser for miljøet, men vil derimod sikre og forbedre områdets naturgrundlag, med fokus på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der vurderes derfor ikke at være behov for foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet.

h) Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

i) Overvågning

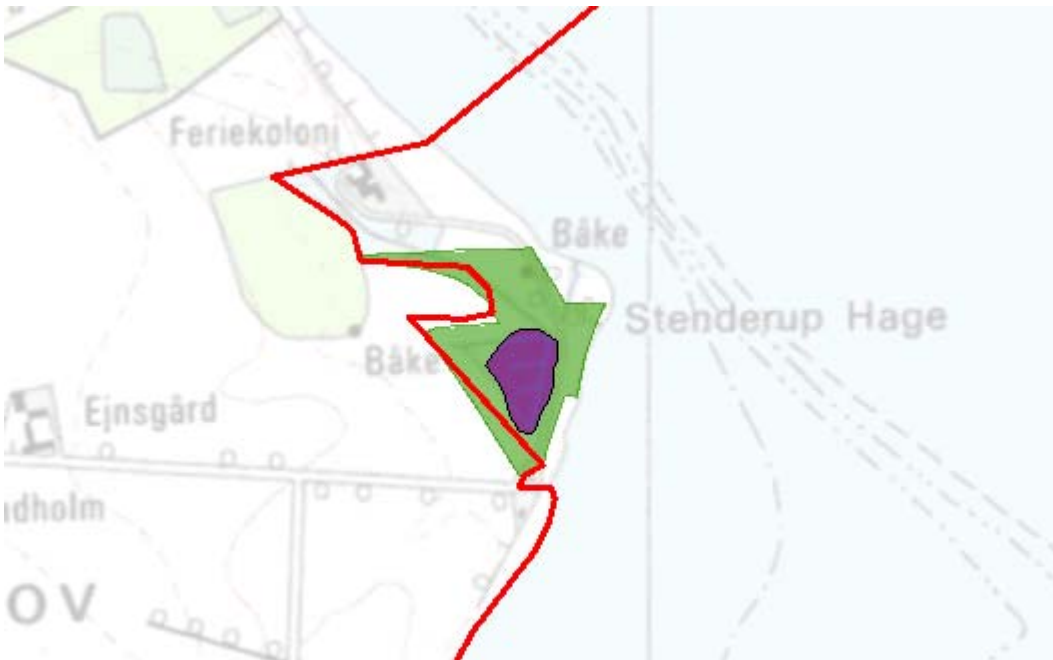
Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

j) Ikke-teknisk resume

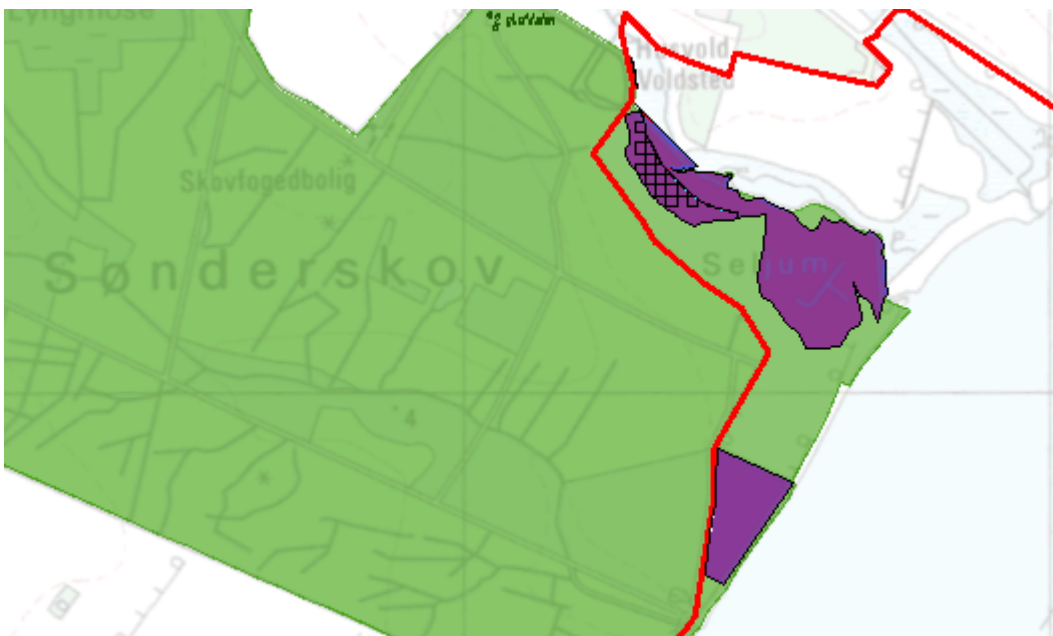
I medfør af lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 er der foretaget en miljøvurdering af plejeplanen for Naturstyrelsens arealer i N112 *Lillebælt*. Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen for de pågældende arealer ved at sikre eller forbedre tilstand og bevaringsprognose for de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte. Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil naturtyperne blive plejet/drevet med vidtgående naturhensyn i henhold til styrelsens øvrige planer og strategier. Der vil dog ikke blive iværksat særlige plejetiltag af hensyn til arterne. Alle forekomster af naturtyper og arter vil derfor ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Plejeplanen forventes at sikre og forbedre naturtilstanden i området ved hjælp af ekstensiv drift og pleje af de lysåbne naturtyper på områdets udpegningsgrundlag. Dermed sikres og øges også de landskabelige værdier og mulighederne for rekreative oplevelser knyttet til lysåben natur. Plejeplanen forventes at sikre og forbedre naturtilstanden for skovnaturtyperne på områdets udpegningsgrundlag ved hjælp af en skovnaturtypebevarende drift og pleje. Plejeplanen forventes at sikre og forbedre tilstanden for visse arter på områdets udpegningsgrundlag ved at mindske prædation og sikre mod forstyrrelser.

Bilag 3: Naturstyrelsens arealer i Natura 2000 området

Billede 5 Kortet viser Naturstyrelsens areal (stærk grøn farve) ved Stenderup Hage inden for Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg), samt kortlagt habitatnatur (lilla farve).

Billede 6 Kortet viser Naturstyrelsens areal (stærk grøn farve) ved Sønderskov syd for Stenderup Hage inden for Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg), samt kortlagt habitatnatur (lilla farve).

Billede 7 Kortet viser Naturstyrelsens areal (stærk grøn farve) vest for Årø inden for Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg), samt kortlagt habitatnatur (lilla farve).

Billede 8 Kortet viser Naturstyrelsens areal (stærk grøn farve) ved Råde Hoved beliggende syd for Årø inden for Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg), samt kortlagt habitatnatur (lilla farve).

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK-2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk